

Sygn. akt III AUa 906/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Pietkun
Sędziowie:	SSA Irena Różańska-Dorosz (spr.) SSA Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2014 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku R. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o emeryturę

na skutek apelacji R. P.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

z dnia 25 marca 2014 r. sygn. akt VII U 1830/13

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie R. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 17 października 2013 r., odmawiającej przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca R. P., urodzony (...), złożył u strony pozwanej w dniu 26 września 2013 r. wniosek o wcześniejszą emeryturę. We wniosku powołał się na dokumentację pracowniczą – świadectwa pracy złożone uprzednio na potrzeby postępowania o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Z wnioskiem o rentę w 1999 r. wnioskodawca złożył świadectwa

pracy za okresy zatrudnienia od 16 września 1969 r. do 4 listopada 1972 r. w Miejskim Zarządzie Budynków Mieszkalnych w B. na stanowisku murarza, od 16 listopada 1972 r. do 28 lutego 1973 r. w samodzielnym oddziale wykonawstwa inwestycyjnego (...) (...). w Z. na stanowisku murarza, od 1 marca 1973 r. do 22 sierpnia 1988 r. w Kopalni (...) w B. na stanowisku murarza, od 28 maja 1990 r. do 31 stycznia 1995 r. w Kopalni (...) w B. na stanowisku konserwatora instalacji sanitarnych i c.o., od 24 czerwca 1996 r. do 31 marca 1998 r. w Zakładzie Usługi (...) w W. na stanowisku murarza-tynkarza, od 23 kwietnia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) inż. B. K. na stanowisku murarza-tynkarza.

Na dzień złożenia wniosku o powyższe świadczenie wnioskodawca spełniał warunki do przyznania emerytury w zakresie wymaganego wieku, ogólnego stażu ubezpieczeniowego oraz faktu nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Wnioskodawca podjął zatrudnienie w Kopalni (...) w B. począwszy od 1 marca 1973 r. na stanowisku murarza, zgodnie ze swoim wykształceniem i dotychczas wykonywanym zawodem. W okresie od 24 października 1973 r. do 16 maja 1977 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko operatora urządzeń rozdrabniających i sortujących, po czym, w związku ze stanem zdrowia – podejrzeniem krzemicy płuc – wnioskodawcę przeniesiono ponownie na stanowisko murarza. Od 28 maja 1990 r. do 31 stycznia 1995 r. wnioskodawca wykonywał w tym przedsiębiorstwie prace na stanowisku konserwatora instalacji sanitarnych i c.o.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawca nie udokumentował żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie jest zasadne. Sąd powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w/s wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze podkreślił, że podstawę do ustalania uprawnień do spornej emerytury stanowią tylko stanowiska ujęte w załącznikach do wskazanego wyżej rozporządzenia i z samego tylko zatrudnienia wnioskodawcy na terenie kopalni barytu nie można wyprowadzać wniosku, że była to praca w warunkach szczególnych. Sąd wskazał, że w ww. rozporządzeniu Rady Ministrów w wykazie A dziale I - w górnictwie, wymieniono enumeratywnie, które z prac w tej gałęzi przemysłu są uznane za prace w warunkach szczególnych. Wśród rodzajów prac wskazano w szczególności, że są to prace polegające na wydobywaniu, obróbce i przeróbce surowców skalnych. W Dziale XIV – Prace różne w pkt 25 wskazano bieżącą konserwację agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazach. W odniesieniu do rodzaju stanowisk i prac wykonywanych przez wnioskodawcę Sąd ten wskazał, że żadne z nich nie odpowiadało wymienionym w Dziale I, czy XIV wykazu. W ocenie Sądu pierwszej instancji praca wnioskodawcy na stanowiskach murarza i konserwatora instalacji sanitarnych, jako niezwiązana z bezpośrednim wydobywaniem i przeróbką barytu, nie może być umiejscowiona w żadnej grupie prac wymienionych w załączniku do rozporządzenia. Wnioskodawca – co wynika z akt osobowych – tylko w okresie od 24 października 1973 r. do 16 maja 1977 r. wykonywał pracę operatora urządzeń sortujących i tylko ten okres mógłby podlegać uwzględnieniu jako praca w warunkach szczególnych, jednak nie ma on wpływu na uprawnienia do emerytury. Sąd zaznaczył, że wnioskodawca domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych zatrudnienia na stanowiskach murarza, konserwatora instalacji sanitarnych i c.o. wykonywaną w Kopalni (...) w B., powołując się przy tym na okoliczność, że wskazani przez wnioskodawcę A. J., D. L. i B. W., po zakończeniu zatrudnienia, otrzymali świadectwa pracy w warunkach szczególnych. W odniesieniu do tych okoliczności Sąd Okręgowy wskazał, że wymienieni wyżej pracownicy byli zatrudnieni na zupełnie innych niż wnioskodawca stanowiskach pracy.

Z powyższym wyrokiem w całości nie zgodził się R. P., wnosząc o uwzględnienie jego odwołania, ewentualnie uchylenie wyroku i oddanie sprawy do ponownego rozpoznania. Apelujący zarzucił orzeczeniu nierozpoznanie istoty sprawy oraz naruszenie przepisów procesowych poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów. W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że orzeczenie jest oczywiście niesprawiedliwe, dlatego że swoje obowiązki pełnił w miejscach

znajdujących się w szczególnych warunkach, bowiem w zakładzie pracy przekroczone były dopuszczalne normy zapylenia.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, wyprowadził poprawne wnioski, dokonał właściwej interpretacji mających w sprawie zastosowanie przepisów i wydał wyrok zgodny z prawem.

Wnioskodawca ubiegał się o prawo do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j.: Dz. U. 2013.1440 ze zm.). Przepis ten m.in. stanowi, że prawo do emerytury jest uzależnione od udowodnienia okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn. Przepisami tymi są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983.8.43 ze zm.), które zachowało moc obowiązującą (por. uchwałę z 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01, ISNP 2002 z. 10 poz. 234) i tylko przepisy tego rozporządzenia regulują rodzaje prac, które mogą być uznane za zatrudnienie w warunkach szczególnych. Przepis § 4 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia następujące warunki: osiągnął wiek wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Poza sporem było, że R. P. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat, wykazał ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz nie był członkiem OFE.

Przedmiot sporu stanowiła natomiast kwestia spełnienia przez wnioskodawcę przesłanki udowodnienia co najmniej 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie udowodnił żadnego okresu takiej pracy, natomiast ubezpieczony domagał się zaliczenia mu jako pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Kopalni (...) w B., gdzie od 1 marca 1973 r. do 22 sierpnia 1988 r. pracował jako murarz, a od 28 maja 1990 r. do 31 stycznia 1995 r. jako konserwator instalacji sanitarnych i c.o.

Zakład pracy nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony przedstawił dwa, oryginalne świadectwa pracy, wystawione bezpośrednio po zakończeniu stosunku pracy, tj. świadectwo z 25 stycznia 1995 r. i z 1 lutego 1995 r., lecz w żadnym z nich pracodawca nie wskazał, by ubezpieczony świadczył pracę w warunkach szczególnych. Wnioskodawca w toku postępowania, przy pomocy zeznań świadków, starał się wykazać, że w spornym okresie zatrudnienia był zatrudniony w warunkach szczególnych, jednak jego twierdzenia opierają się w głównej mierze na błędnym przeświadczeniu, że sam fakt wykonywania pracy w otoczeniu i w narażeniu na szkodliwe warunki umożliwia przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku. Jak to już zostało wskazane wyżej tylko praca na określonych stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu z 1983 r. daje podstawy do uznania, że była ona wykonywana w warunkach uzasadniających przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd Apelacyjny ponownie przeanalizował zeznania świadków oraz wyjaśnienia wnioskodawcy złożone przed Sądem pierwszej instancji i stwierdził za tym Sądem, że ubezpieczony, wbrew swojemu przekonaniu, nie był zatrudniony na stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu z 1983 r. Do takich nie należy bowiem ani praca murarza ani też praca konserwatora instalacji sanitarnych. Jak to słusznie ocenił Sąd Okręgowy za taką pracę można by ewentualnie uznać zatrudnienie wnioskodawcy od 24 października 1973 r. do 16 maja 1977 r., kiedy to pełnił w kopalni obowiązki operatora urządzeń rozdrabniających i sortujących, jednak od momentu przeniesienia ubezpieczonego do działu remontów z uwagi na zagrożenie zachorowania na chorobę zawodową nie można uznać, że wykonywał on prace w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanych wyżej przepisów.

Innych, poza zeznaniami świadków, dowodów na okoliczność pracy w warunkach szczególnych wnioskodawca nie przedstawił. Sami świadkowie, którzy zajmowali odmienne od wnioskodawcy stanowiska pracy, co trafnie zauważył

Sąd Okręgowy, swoimi ogólnymi zeznaniami również nie potwierdzili faktu takiego zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu w spornym okresie. Słusznie zatem ocenił Sąd pierwszej instancji, że R. P. nie udowodnił 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych wymaganego przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W tej sytuacji nie przysługuje mu prawo do emerytury we wcześniejszym wieku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł o oddaleniu apelacji wnioskodawcy jako bezzasadnej.

R.S.